

případě zem. výboru, a že odvolací lhůtu pro odvolání z usnesení o školním rozpočtu stanovil na 15 dní. Jestliže při tom oba uvedené zákony — až na případy odst. 3 a 4 § 4, které zde nepřicházejí v úvahu, — nedotkly se kompetence místní školní rady stanovit školní rozpočet, jak byla založena posléze § 25 bod 5 zákona č. 292/1920 Sb., a na druhé straně také nedaly žádného předpisu o tom, kde podávat odvolání z usnesení místní školní rady, kterým stanoví školní rozpočet, sluší z toho dovozovati, že chtěly, aby v tomto směru platila i nadále všeobecná norma § 28 zákona č. 292/1920 Sb., která oběma cit. finančními novelami obecnými zůstala po této stránce nedotčena. Právě z toho, že posléze uvedené novely o zákonu č. 292/1920 Sb. nikde výslovně se nezmiňují a neprohlašují jednotlivé jeho předpisy za zrušené, plyne, že tento zákon byl jimi derogován pouze potud, pokud obsahují ustanovení předpisům jeho odporující. Poněvadž, jak uvedeno, zákon č. 77/1927 Sb., resp. č. 169/1930 Sb. předpisu o podacím místu pro odvolání proti usnesení místní školní rady o školním rozpočtu nemají a na povaze onoho usnesení — mimo případy odst. 3 a 4 § 4 — nic nezměnily, nelze příslušné ustanovení zákona č. 292/1920 Sb. pokládati za jimi derogované.

Důvodnou není ani konečná námitka, že odvolání obce bylo správně podáno u okr. úřadu jakožto podacího místa okr. výboru a že tento orgán byl podle § 4 odst. 4 zákona č. 77/1927 Sb. povinen ihned postoupiti spisy kompetentnímu výboru zemskému. Nehledíc k tomu, že — jak právě bylo dovozeno — podle pozitivního předpisu odvolání do školního rozpočtu sluší podati u místní rady školní a nelze proto použití zásady o podávání odvolání u úřadu odvolacího, nebyl ani podle stížnosti okr. výbor úřadem rekursním. Že by pak z ustanovení § 4 odst. 4 zákona č. 77/1927 Sb. plynula pro okr. výbor povinnost, aby ihned po podání odvolání postoupil správní spisy — a tudíž zřejmě i odvolání — kompetentnímu úřadu odvolacímu — výboru zemskému — přisvědčiti nelze prostě proto, že citované zákonné ustanovení takového předpisu neobsahuje. Neplyne taková povinnost ani z § 10 vlád. nař. č. 8/1928 Sb., neboť mluví se tu toliko o tom, že úřad, k němuž podání došlo, m ů ž e je postoupiti úřadu příslušnému.

Č. 12.367.

Pojišťovací právo: Podle úrazového zákona není pojištná povinnost závodních úředníků vyloučena tím, že ten či onen úředník ve svém konkrétním zaměstnání není vydán nebezpečí úrazu.

(Nález ze 14. dubna 1936 č. 12.374/36.)

V ě c: Firma Dextra, továrna na škrob, syrob a dextrin, rolnická společnost s r. o. v Německém Brodě (adv. Dr. Jeroným Kozák z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 29. září 1933 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Úrazová pojišťovna dělnická pro Čechy v Praze předepsala st-lce dodatečně výměrem z 28. května 1929 za období 1926 až 1928 z jejího podniku »výroba škrobu, syrobu a dextrinu« pojistné 2.219 Kč 33 h s úroky z prodlení. V námitkách brojila firma proti tomu, že do základu pro výpočet pojistného byly započteny také služební platy úředníků kancelářských.

Nař. rozhodnutím žal. úřad námitkám nevyhověl a v odpor vzatý výměr potvrdil z těchto důvodů: Pojistné povinnosti podléhají nejen úředníci závodní, t. j. ti, kteří se podle své služební povinnosti zúčastní vlastního provozu podniku a jsou zaměstnání při výrobě nebo při dalších manipulacích v podnikových místnostech, skladištích aneb v jiných zařízeních náležejících k podniku, nehledíc k tomu, zda v takových místnostech jsou stroje čili nic, nýbrž i úředníci kancelářští, jestliže kancelářské místnosti nejsou místně dostatečně odděleny od vlastního podniku, nebo jestliže příchod k nim — jako jest tomu v tomto případě — přivádí je ve styk s vlastním zařízením podniku. I úředníci kancelářští procházejí továrním nádvořím (hlavním vchodem) přes závodní vlečku, která protíná cestu vedoucí od hlavního vchodu do úřední budovy. Je proto započísti i služné těchto úředníků.

Stížnost, vytýkající tomuto rozhodnutí nezákonnost, neshledal nss důvodnou z těchto úvah:

V tomto sporu jde toliko o řešení otázky, zda kancelářští úředníci stěžující si firmy jsou podrobeni úrazové pojistné povinnosti. Podle § 1 úr. zák. jsou pojištěni proti následkům úrazů, přiházejících se při provozování podniků (úrazů podnikových), všichni dělníci a závodní úředníci, zaměstnaní v továrnách a v ostatních podnicích tam uvedených.

Na uvedenou spornou otázku odpověděl žal. úřad kladně. Po stránce skutkové vycházel v nař. rozhodnutí ze skutečnosti, že kancelářští úředníci stěžující si firmy, jež provozuje továrnu na škrob, syrob a dextrin, procházejí hlavním vchodem do svých kancelářských místností továrním nádvořím přes závodní vlečku, která protíná cestu, vedoucí od hlavního vchodu do úřední budovy. Z toho usoudil, že tento příchod přivádí je ve styk s vlastním zařízením podniku. Opíraje se o uvedenou skutkovou podstatu, proti níž stížnost neformuluje žádné námitky, takže je nesporná, pokládá žal. úřad kancelářské úředníky firmy za podrobené úrazové pojistné povinnosti zřejmě proto, že je subsumuje také pod pojem závodních úředníků ve smyslu § 1 úr. zák.

Stížnost pokládá tuto právní subsumpci za nezákonnou. Poukazuje k tomu, že pojem závodního úředníka v zákoně definován není, dovozuje, že podle doslovu cit. zákonné normy podléhají úrazovému pojištění toliko závodní úředníci zaměstnaní v továrnách. Podle mínění stížnosti lze proto za závodní úředníky považovati jen ty úředníky, kteří v podniku podrobeném úrazové pojistné povinnosti vykonávají ze svého povolání úkony, přivádějící je do styku s technickým zařízením podniku, a popírá, že kancelářští úředníci při výkonu svých služebních povinností přicházejí do styku s provozem podniku. Při tom má stížnost

také za to, že k založení této povinnosti nestačí abstraktní možnost nebezpečí úrazu.

Stížnosti nelze však dáti za pravdu, ježto s restriktivním výkladem pojmu »závodního úředníka« ve smyslu § 1 úř. zák., jaký se mu snaží dáti stížnost, nelze souhlasiti. Podle znění tohoto ustanovení je zákoným předpokladem pojistné povinnosti závodních úředníků toliko skutečnost, že jsou zaměstnáni v závodech tam jmenovaných anebo v zařízeních k nim náležejících. Jiných podmínek úrazový zákon v § 1 nestanoví. Z toho plyne, že pojistná povinnost závodních úředníků není již vyloučena tím, že ten či onen úředník ve svém konkrétním zaměstnání není vydán nebezpečí úrazu, neboť zákon nerozeznává, zda a v jaké míře při tom vzniká nebezpečí úrazu. Úrazový zákon je vybudován na zásadě kolektivního pojištění a na principu nebezpečí abstraktního (sr. nálezy Budw. 4481 A, Boh. A 278/1919, 7546/1928, 9513/1931 a j.). Ze zásady kolektivního pojištění, vyslovené v § 1, stanovena jest jediná výjimka v odst. 4 v příčině polních a lesních podniků hospodářských, o kterou však zde nejde.

Je proto bezdůvodná námitka stížnosti, že k založení úrazové pojistné povinnosti závodních úředníků nestačí abstraktní možnost úrazového nebezpečí, a že je nutné, aby byli vydáni nebezpečí konkrétnímu. Nebezpečí in concreto má význam jen pro zařazení podniku úrazové povinnosti podléhajícího do určité nebezpečenské třídy a nebezpečenského procenta, nikoli však pro pojistnou povinnost samu.

Rovněž tak bezdůvodnou je námitka, že kancelářští úředníci firmy při výkonu svého služebního zaměstnání s provozem jejího podniku nepřicházejí vůbec do styku. Touto námitkou popírá stížnost i abstraktní možnost úrazového nebezpečí. Činí tak neprávem. Není možno pochybovati o tom, že vede-li přes dvůr stlčiny továrny kolej závodní vlečky, po které se dopravují suroviny, zboží atd. pro továrnu nebo z ní, nutno tuto vlečku pokládati za součást provozu podniku stěžující si firmy, neboť pro něj je zařízení to určeno a souvisí s ním. Chodí-li kancelářští úředníci nepopřene přes tento dvůr a přes vlečku jej protínající, jež je součástí provozu, plyne z toho logicky oprávněnost úsudku, že dostávají se touto chůzí do styku s provozním zařízením, tedy s provozem závodu. Tím je dána aspoň abstraktní možnost úrazu, jež podle toho, co bylo shora uvedeno, již o sobě stačí jako zákonný předpoklad úrazové povinnosti těchto úředníků. Pro tuto povinnost je pak právně úplně irelevantní, je-li či není-li nějaký pozitivní předpis o tom, že kolejnice vlečky, vedoucí továrnou, mají býti z důvodů bezpečnostních nějak ohrazeny nebo zabezpečeny, poněvadž na tom při posuzování otázky úrazové pojistné povinnosti vůbec nesejde. Stejně je nerozhodné a nemá právního významu, že kancelářští úředníci při manipulaci se zbožím, nakládání, vykládání, posunování atd. nejsou zúčastněni, postačuje-li již jejich chůze po dvoře, na němž je vlečka, k tomu, aby touto skutečností vznikla abstraktní možnost úrazu.

Podle těchto úvah nelze v nař. rozhodnutí, subsumujícím v tomto případě kancelářské úředníky pod pojem závodních úředníků ve smyslu § 1 úř. zák. a vyslovujícím proto jejich úrazovou pojistnou povinnost, shledati vytýkanou nezákonnost.